

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-05- Nr.

DĖL KRIPTOTURTO RINKŲ ĮSTATYMO IR SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija pakartotinai teikia patikslintą Lietuvos Respublikos kriptoturto rinkų įstatymo projektą (toliau – KRI projektas), Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 42, 43⁷, 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektą (toliau – LBI projektas), Lietuvos Respublikos bankų įstatymo Nr. IX-2085 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BI projektas), Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – FIĮ projektas), Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36¹ straipsniu ir 25¹, 25³ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektą (toliau – PPTFPI projektas), Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1374 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – PPTFPI XIV-1374 projektas), Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 1, 2, 12, 13 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – EPEPI projektas), Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5, 7, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – MIĮ projektas), Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – CKUI projektas), Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 4, 15⁴, 15⁵, 29, 30, 41¹, 41², 41³, 53, 72, 91, 93, 102, 112, 114 straipsnių ir II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – FPRĮ projektas), Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – KISI projektas), Lietuvos Respublikos alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 4, 41, 41¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – AKISVI projektas), Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – MĮ projektas), Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – FAI projektas), Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – FAAI projektas), Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 21¹, 22, 23, 25, 25¹, 25², 25³, 26³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – FTI projektas) ir Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VTAI projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Kartu teikiama glausta analitinė informacija apie Įstatymo projektus:

I. Sprendžiama problema	Įstatymo projektais siekiama: <ul style="list-style-type: none">- įgyvendinti 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1114 dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 1095/2010 ir direktyvos 2013/36/ES bei (ES) 2019/1937, (toliau – MiCA reglamentas);
-------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1113 dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas ir tam tikrą kriptoturtą, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 (toliau – TRF reglamentas); - 2023 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/606, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) 2015/760 nuostatos dėl reikalavimų, susijusių su Europos ilgalaikių investicijų fondų investavimo politika ir veiklos sąlygomis, ir reikalavimus atitinkančio investicinio turto aprėpties, portfelio sudėties ir diversifikavimo reikalavimų ir grynųjų pinigų skolinimosi ir kitų fondų taisyklių (toliau – Reglamentas 2023/606); - užtikrinti finansines paslaugas teikiantiems rinkoms dalyviams teisinį aiškumą dėl institucinio investuotojo sąvokos taikymo ir pašalinti praktikoje pastebėtus finansų maklerio įmonių teisinio reglamentavimo trūkumus.
II. Siūlomos priemonės	<ul style="list-style-type: none"> - nustatoma už kriptoturto paslaugų teikėjų, su turtu susietų žetonų emitentų, asmenų, viešai siūlančių ar prašančių įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai, ir elektroninių pinigų žetonų emitentų priežiūrą atsakingą instituciją – Lietuvos banką; - nustatomos kriptoturto paslaugų teikėjų, asmenų, viešai siūlančių ar prašančių įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar elektroninių pinigų žetonai, su turtu susietų žetonų emitentų ir elektroninių pinigų žetonų emitentų veiklos priežiūros ir poveikio priemonės; - nustatomi nuosavų lėšų reikalavimai finansų maklerio įmonėms, siekiant tinkamai taikyti pertvarkymo režimą; - nustatomi pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos tikslu reikalavimai kriptoturto paslaugų teikėjams.
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projektams įgyvendinti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	<p>Įgyvendinus MiCA ir TRF reglamentų nuostatas bus užtikrinama didesnė neprofesionaliųjų investuotojų interesų apsauga, padidės su kriptoturtu susijusių paslaugų teikėjų veiklos vykdymo teisinis tikrumas dėl veiklos sąlygų, priežiūros institucijos gaus tinkamus įgaliojimus ir priemones priežiūrai vykdyti bei bus geriau valdomos rizikos, įskaitant pinigų plovimo, teroristų finansavimo, tarptautinių sankcijų apėjimo ir kitas rizikas.</p> <p>Įstatymų projektų siūlomi pakeitimai taip pat užtikrins finansines paslaugas teikiantiems rinkoms dalyviams teisinį aiškumą rinkoje bei Europos Sąjungos lygmeniu suderintą teisinį reglamentavimą. Siūlomais pakeitimais bus sukurtos palankesnės sąlygos finansų maklerio įmonėms vykdyti investicinę veiklą, taip pat leis geriau valdyti finansų maklerio įmonių riziką, kurią jos gali kelti visai finansų sistemai.</p>

Įstatymų projektai neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Įstatymų projektai buvo pateikti išvadoms gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos bankui, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, valstybės įmonei Registrų centrui, viešajai įstaigai „Pinigų plovimo prevencijos kompetencijų centras“, asociacijai „Fintech Hub LT“, asociacijai *Crypto Economy Organisation* ir asociacijai „Infobalt“. Įstatymų projektai buvo patobulinti pagal gautas pastabas ir pasiūlymus arba pastabos ir pasiūlymai buvo suderinti darbo tvarka. Dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, parengta Įstatymo projektų derinimo pažyma. Įstatymų projektai, kuriais siekiama įgyvendinti Reglamento 2023/606 nuostatas (AKISVĮ projektas) ir patikslinti institucinio investuotojo sąvoką (FPRĮ projektas), jau buvo teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2024 m. sausio 2 d. (TAIS Reg. Nr. 23-11439 (2)) ir yra patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Įstatymų projektai, kuriais siekiama įgyvendinti MiCA reglamentą ir TRF reglamentą, jau buvo teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2024 m. balandžio 30 d. (TAIS Reg. Nr. 23-17559(3)) ir yra patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Įstatymų projektus parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento direktorė Vilma Mačerauskienė, vyresnioji patarėja Vilija Petronienė, Draudimo veiklos skyriaus vedėja Lolita Šumskaitė, Draudimo veiklos skyriaus vyriausioji specialistė Kristina Vabinskaitė, Lietuvos banko Teisėkūros skyriaus vadovė Kristina Sačlikienė ir Lietuvos banko Teisės ir licencijavimo departamento direktorius Arūnas Raišutis.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
2. KRI projektas, 22 lapai.
3. LBI projektas ir jo lyginamasis variantas, 11 lapų.
4. BI projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
5. FII projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
6. PPTFPĮ projektas ir jo lyginamasis variantas, 22 lapai.
7. PPTFPĮ XIV-1374 projektas ir jo lyginamasis variantas, 3 lapai.
8. EPEPI projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
9. MII projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
10. CKUI projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
11. FPRĮ ir jo lyginamasis variantas, 8 lapai.
12. KISĮ projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
13. AKISVĮ projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
14. MĮ projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
15. FAI projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
16. FAAI projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
17. FTI projektas ir jo lyginamasis variantas, 8 lapai.
18. VTAI projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
19. Aiškinamasis raštas, 19 lapai.
20. MiCA reglamento atitikties lentelė, 46 lapai.
21. TRF reglamento atitikties lentelė, 46 lapai.
22. Direktyvos (ES) 2019/1160 atitikties lentelė, 3 lapai.
23. Direktyvos (ES) 2019/2034 atitikties lentelė, 167 lapai.
24. Direktyvos (ES) 2021/338 atitikties lentelė, 22 lapai.
25. Direktyvos (ES) 2017/828 atitikties lentelė, 56 lapai.
26. Reglamento (ES) 2023/606 atitikties lentelė, 1 lapas.
27. Prisitaikymo išlaidų skaičiuoklės.
28. Derinimo pažyma, 9 lapai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė